

Vesna Mijušković,
Nikšić

Stručni rad
„Obrazovna tehnologija”
2/2004.
UDK: 37.01

PRIMENA INTERAKTIVNE (KOOOPERATIVNE) NASTAVE U MLADIM RAZREDIMA OSNOVNE ŠKOLE

Rezime: Poslednjih godina se veoma često govori o primeni interaktivne nastave u školi. Da li je ova nastava nova ili je ona i ranije primenjivana u našim školama pod drugim nazivima. Grupni oblici rada su u jednom periodu bili česta tema u našim školama. Objavljeni su veoma zapaženi radovi o grupnom obliku rada u nastavi. Interaktivna (kooperativna) nastava se temelji na radu u malim grupama. Što je grupa manja interakcija je veća. Interaktivni (kooperativni) oblici rada u nastavi, u velikoj meri, mogu doprineti podizanju pedagoške efikasnosti u našoj školi.

Ključne reči: interaktivna nastava, kooperativni oblici rada u nastavi.

Poslednjih godina se u školama veoma često govori o interaktivnoj nastavi. Da li je ovo novina ili je pronađen novi termin za ranije već poznate kooperativne oblike rada u nastavi. Govori se o radionici čime se želi posebno istaći praktična strana rada u maloj grupi.

Svi ovi termini i interaktivna nastava i rad u radionici ne predstavljaju neku originalnu novinu. Interaktivni rad u maloj grupi (pod ranije poznatim nazivom grupni oblici rada u nastavi) je već odavno zaživeo u našoj nastavnoj praksi. Ovim kooperativnim oblicima rada u današnje vreme se želi dati odgovarajuća prednost jer se od njih očekuje

značajnije unapređivanje nastavnog rada u školi.

Zato primena takozvane interaktivne nastave odnosno grupnog oblika rada u nastavi je važna didaktička inovacija. Inovacija i ne mora biti originalna u smislu pronalaska. Ona je mogla da se primenjuje i ranije u školama ali joj se sada daje posebno mesto i značaj jer se od nje očekuje unapređivanje nastavnog rada. Interakcija je veća što je grupa manja. Kooperativni odnosi su veći u manjoj grupi. Manji broj učenika u grupi pridonosi efikasnosti nastavnog procesa.

Ovde ćemo prikazati obradu nastavne jedinice

***Pismena priprema za realizaciju
nastavne jedinice u interaktivnoj
nastavi prirode i društva***

Osnovna škola: »Braća ribar« Nikšić

Nastavnik: Vesna Mijušković

Razred i predmet: III-1, priroda i društvo

Vrijeme realizacije: 4. mart 2004. godine
(9,45 – 10, 30)

Nastavna jedinica: »divlje životinje«

Potreban materijal: plakat sa slikom divljih životinja, udžbenik Priroda i društvo za drugi razred, nastavni listić sa pitanjima RNS, nastavni listić za povratnu informaciju, Prilog: Osnovna načela Svjetskog društva za zaštitu životinja.

Cilj radionice:

- maksimalna aktivnost učenika,
- sticanje znanja o divljim životinjama, životnim zajednicama, mjestu stanovanja, načinu kretanja, načinu oglašavanja, načinu odbrane, koristi i štete za čovjeka od divljih životinja.

Glavni koraci – pripremne aktivnosti prije nastave

Na osnovu ocjena dobijenih na predhodnom kontrolnom zadatku određiću nivo složenosti vježbe za svakog učenika (A – B – V).

Vježba A (poznavanje osnovnih programskih sadržaja) radiće učenici koji slabije prate nastavu (ocjene 1 i 2);

Vježbu B radiće učenici koji su imali ocjenu 5.

Formirati dva reda klupa gdje će sjediti parovi učenika, na osnovu pripadnosti određenom nivou složenosti.

Zajedničke uvodne nastavne aktivnosti (10 minuta)

Uvođenje učenika u radioničku aktivnost realizovati na frontalnom nivou.

Djeco, danas će mo učiti o divljim životinjama, na drugačiji način od uobičajenog. Samostalno će te učiti iz udžbenika. Priroda i društvo i analizirati plakat sa slikama divljih životinja. Iznošenje osnovnih karakteristika divljih životinja, razgovor o životinjama koje žive u ZOO vrtovima. Isticanje cilja časa i obrazloženje načina rada. Pažljivo slušajte moja uputstva i ako ima nešto nejasno pitajte. Zapisujem naslov na tabli: individualno čitanje teksta iz udžbenika i posmatranje plakata sa divljim životinjama.

Interaktivno vježbanje oko 20 minuta

Podjela vježbi svakom tandemu učenika A – B – V, čiji je sadržaj sledeći:

I – vježba (A)

1. Životinjama je za život potrebno:

2. Gdje sve žive životinje?

3. Čime se životinje hrane?

4. Sa čime im je pokriveno tijelo?

(krznom, perjem i kožom)
5. Koja je najveća divlja životinja koja živi u našim šumama?

(Medvjed)
6. Ko se brine o životinjama koje žive u šumi?

(Brinu se same o sebi)
7. Da li imaju mladunce?

(Da)

8. Da li se divlje životinje jednako kreću?

(Ne)

9. Gdje možeš vidjeti divlje životinje koje ne žive u našim šumama?

10. Da li nanose štetu čovjeku?

(Da)

- 11.

II – vježba (B)

1. Gdje žive divlje životinje?
(Divlje životinje žive: na zemlji, u zemlji, u vodi, na drveću.)
2. Po čemu se divlje životinje razlikuju od domaćih?
(Po načinu ishrane, mjestu stanovanja, koristima za čovjeka.)
3. Da li sve divlje životinje jedu istu hranu?
(Ne. Hrane se različitom hranom.)
4. Kad kažemo da nanose štetu čovjeku, objasni koju?
(Napadaju domaće životinje.)
5. Zbog čega to rade?
(Da bi se hranile.)
6. Da li čovjek ima koristi od njih?
(Da.)
7. Šta se koristi od divljih životinja?
(Koža, krzno, perje, a od nekih i meso.)
8. Da li se divlje životinje jednako kreću?
(Ne.)
9. Pomoću čega se kreću?
(Pomoću nogu, krila, peraja, tijela.)
10. Šta mislite, da li se one mogu braniti od čovjeka i drugih životinja?
(Da)

III – vježba (B)

1. Prema mjestu stanovanja koje životne zajednice imamo?
(Imamo zajednice: u zemlji, na zemlji, u vodi i na drveću.)
2. Prema načinu ishrane, kako se dijele divlje životinje?
(Dijele se na biljojede, mesojede i svaštojede.)
3. Zašto se zovu biljojedi, a zašto mesojedi?
(Životinje koje se hrane biljkama zovu se biljojedi, a koje se hrane mesom nazivaju se mesojedi.)
4. Šta su svaštojedi i zašto se tako zovu?
(Životinje koje koriste za ishranu i biljke i meso drugih životinja nazivaju se svaštojedi.)
5. Rekli smo da ih čovjek ubija. Da li se one mogu braniti?
(Da.)
6. Čime se brane?
(Bježanjem, ubodom, rogovima, ujedima.)
7. Ako se različito hrane, da li se različito i kreću?
(Da)
8. Pomoću čega se kreću?
(Kreću se pomoću nogu, krila, perja, gmižu pomoću tijela.)
9. Kako se divlje životinje oglašavaju?
(Oglašavaju se lavežom, rikom, zavijanjem, cvrkutom.)
10. Da li imaju svoje potomstvo i šta znači?
(Imaju potomstvo, a to znači da se razmnožavaju.)

4 – Kooperativno vježbanje

Tandemi vrednuju prva tri pitanja stavljajući znak »+« pored tačnog odgovora;

- odgovori na ostala pitanja su kod učitelja i slijedi zajedničko vrednovanje;

- tandemi učenika saopštavaju rezultate;
- isticati pitanja na koja su rijetko odgovorili i onih na koja su svi odgovorili.

5 – Završne zajedničke aktivnosti (oko 10 minuta)

Prezentacija najboljih rezultata pred odjeljenjem.

Petominutni individualni rad učenika na nastavnom listiću, kojim ću dobiti povratnu informaciju o usvojenosti znanja sa ovog časa. Razgovor na tok ovog oblika rada (utisci, iskustvo, slabosti, zainteresovanost za ovakav rad).

Utisci su zadovoljavajući jer su učenici pokazali oko 70% tačnih odgovora što pokazuje da su ostvareni ciljevi časa.

Učenici su zadovoljni i zainteresovani za ovakav rad;

Maksimalno su angažovani, pažljivi su, vlada takmičarski duh među djecom, osposobljavanje učenika da prave samostalno zabilješke i izvještaje.

Tokom rada primjećena je slabost povjerenja tandemu prilikom donošenja konačnog odgovora.

Za domaći zadatak: Prilog: Osnovna načela Svjetskog društva za zaštitu životinja.

- 4. oktobar je međunarodni dan zaštite životinja.

- Živa bića imaju jednaka prava na svoj život kao čovjek.
- Životinje nikada namjerno ne diraju čovjeka. Ljudi, međutim, utiču na živote životinja pa zato moraju biti odgovorni prema njima.
- Nikada ne treba mučiti životinje, jer one osjećaju bol i patnju ako se sa njima pravilno ne postupa.
- Čovjek nikada ne treba da ubija životinje samo zato što posjeduje moć i sredstvo.
- Čovjek ne smije da ograničava slobodu neke životinje samo da bi ona služila njegovoj razonodi ili da bi ga zabavila.

Naziv životinje	Gdje stanuje	Čime se hrani	Kako se kreće	Kako se brani
Zmija				
Krtica				
Riba				
Ptica				
Jelen				
Jež				

